

כידוע, ובנאומו דבר על „ליקבידציה“ של הרכוש לבית רוטשילד בוינא ועל החרמת הרכוש שלו שעתידה להיות „באחרית הימים“ (עיון ספר היום של הרצל, כרך א').

ועכשיו שבר לו הברון רוטשילד הוינאי, הקדיוס של אסתר, שני הדרים קטנים לדירה...

ואין זה מן הנמנע שגם הברון דוד פון-נוטמן בוינא, שהתלוצץ או בשעת בקורו של הרצל (עיון יש, עמוד רס"ב) על „מדינת היהודים ועל מלחמת היהודים“—יתכן מאד שגם הברון הזה ובנו „הליצן“ צפויים הם לשכר בקרוב שני חדרים או חדר אחד חנם בתוך וינא הנאציית. מי יודע?...

כך ענשם של „היהודים הגדולים“ בוינא שלא שמעו או בקולו של הרצל ושלא השקיעו לכהפ"ח שליש מנכסיהם, כמאמר חז"ל. בארץ ישראל לעת מצוא.

אחינו הכוכארים הפסידו את כספם ואת זה-בם ואת האבנים היקרות שלהם אצל הבולשביקים ונשארו להם ה„אבנים היקרות“ בבניניהם בשכונת „רחובות“ בירושלים, שארית הפליטה לדירתם ולמחיתם...

ויודע אני ומכיר אתכם, חביבי וחביבותי (חסוך בעמוד ז')

כספם ומחכים יום יום לגמר הבנינים ולדירות חדשות...

ובלכתי ברחוב בשבוע זה נפגשתי במי-שהיה מלך המלונים והפלאסים למיניהם בארצנו, ירוד החוטם ושרוי בדאגה. — מה שלומך, אדוני?—שאלתיו בלחיצת-יד לעודדו.

— כפי שאתה יודע... ענני בצער. — מה? אמרתי לו, אולי פשיטת הרגל? „... אל דאגה! — ובשעת דבורי נטלתי את „דאר היום“ שהיה בידי והוריתי לו באצבע :

— נא, ראה! מי לנו גדול מהברון רוטשילד הוינאי, שהיה חולש על גויים ולא זזה מתוך ידו של הקיסר פרנץ יוזף, ובכ"ז קרא שמיטה במחילה לאחד שקיבל שלשים וחמשה מיליון שיללינג זהב מקרובו בפריז, ולא עוד אלא שהנאצים דחתם דורשים לאסרו ב„חד-גדיא“...

אכן, גלגל הוא ההוזר בעולם: עליונים נעשו החתונים. עור לפני 37 שנים, בשנת 1895, פנה הרצל לאלברט רוטשילד בוינא, כסולן לפני קדיוס כשעתו, והציע לפניו לעמוד בראש „הברת היהודים“ ולהשקיע את כספו לטובת הרעיון של א"י,

כיום הם יותר מדי לפי בן-היום, 3050 הם פוזות מדי לפי ארלוזורוב—הלך ועשה „פשרה“ ורשם על השידיון בדיו אדומה : 4500 ! והמנהל יצא מחצר הנציב—כך אומרים —

מה וזעף ופיר“שי: יצא באף... * * *

— צא וחשוב, הוא אומר, הציונים דרשו כמה סרטיפיקאטים? הנה אומר: 6700, בחשבון 60 אהוזים בערך כדאי שתקד, יעלה השכונם באודה ישר כדי 4000. עכשיו טול מזה 600 סרטיפיקא-טים שדרשו בעד וואדי חווארת שאינב באים בחשבון. בשנה זו, הרי לך קימא-לן יגל 3400; דבר אחר: 350 פועלים שדורשת הפירמה ביק לבנון התיישרה אלף של הסוכנות, מכבל אני עלו להשפיע עליה להעסיק טבני המ-קום, אמר מעתה רק 3050... והחשבון הוא פשוט וקצר!

ואולם הנציב שהוה משתעי למילי דהוכמתא כפח על כתפו ואמר: עד מתי תשא את המשקפים הפסימיסטים האלה על עיניך? אם תושש הנך „פן ירכו“ בחצי-שנת זו הרי אפשר לך לקיים „הבה נתחכמה“ בחצי השנה השניה?— מעלין בקדש ולא מורדין !

מיד נטל הנציב את קולמוסו בידו ונתיושב בדעתו כאותו החנוני, להבדיל: 4000 סרטיפיקא-טים הם יותר מדי לפי בן-היום, 3050 הם פוזות מדי לפי ארלוזורוב—הלך ועשה „פשרה“ ורשם על השידיון בדיו אדומה : 4500 ! והמנהל יצא מחצר הנציב—כך אומרים —

מה וזעף ופיר“שי: יצא באף... * * * — זה פלא: עוד טרם הספיקה הדיו האדומה של הנציב להתייבש על הניר הלבן של 4500 הסרטיפיקאטים, והנה עלתה כבר הבה-לה על שכר הדירות בת"א ובעלי הבתים התחילו שולחים לדיריהם התראות להוסיף על שכ"ד וב"אים עליהם באיומים, כמו ב„ימים הטובים“ ההם בשנת 1926, שאם לא יסכימו לשלם הוספה יובלו יפנות במחילה כבודם את הבית ולבקש להם דירה אחרת...

בעיני ראיתי מכתב-ידירות שנשלח מבעל-בית בנחלת-בנימן לדירי שלו מכמה שנים, שעם כלות החוזה של השנה בקרוב, יהיה עליו לשלם בעד הדירה במסום ארבע לא"י והצ"ד ק-ש... לירות לחודש...

והמנהל יצא מחצר הנציב—כך אומרים — מה וזעף ופיר“שי: יצא באף... * * *

ואולם הנציב שהוה משתעי למילי דהוכמתא כפח על כתפו ואמר: עד מתי תשא את המשקפים הפסימיסטים האלה על עיניך? אם תושש הנך „פן ירכו“ בחצי-שנת זו הרי אפשר לך לקיים „הבה נתחכמה“ בחצי השנה השניה?— מעלין בקדש ולא מורדין !

מיד נטל הנציב את קולמוסו בידו ונתיושב בדעתו כאותו החנוני, להבדיל: 4000 סרטיפיקא-טים הם יותר מדי לפי בן-היום, 3050 הם פוזות מדי לפי ארלוזורוב—הלך ועשה „פשרה“ ורשם על השידיון בדיו אדומה : 4500 ! והמנהל יצא מחצר הנציב—כך אומרים —

מה וזעף ופיר“שי: יצא באף... * * *

אמר עזמות...

פעמים דרך עבודתו של הנציב בקודש ויהסו כאה אל בנים לאוכלוסין אשר בארץ, נזכיר גם את ענין הסידי פיקאטים ולא נכלא את שפתנו מלספר כאן האיך וכאיזה אופן הגיעו למספר הע-גול והגדול — 4500 !

תלמידו המובהק היושב בשער המלך מספר לי כמה: הנציב קבל „שידיול“ מהסוכנות על 6700 סרטיפיקאטים, ומסרהו באורה אדמיניסטרטיבי למחלקת העליה, ובן-היום סרסו ל-3050 ומסרו לנציב, והנציב מסרהו שוב לסוכנות... עף ארלוזורוב על ה„שידיול“ אל הנציב ואמר לו: אחת אבקש, אותה יגיד נא מעלתו וענה לו הנציב : שא! אמר ארלוזורוב: עד מתי יהיה עלינו ל„עמד על המסכה“ (האנרלן בלע"ז) על הסרטיפיקאטים שלנו כדרך התנרנים, להבדיל, בבאזאר? והשנית, וזהו הנסודה העפרית: רוצה אני לדעת—הפחתה זו על איזה יסוד ובסיס היא נעשית? למיפסי אית להון ולמעלי לית להון?

לשמע דבורים כאלה מפו „המקורב“ שלי, שלח הנציב מיד והזמין אליו את השר הממונה על העליה ודרש מאתו במפגיע שיפרש לו בפרוט-

הנהלת הרכבת במצרים ענתה כי ע"י מתן הרשיון לסידור קו מכוניות בין מצרים לא"י יפסיד האוצר המצרי סכום רב, כי יש להשוש שיופחת מספר הנוסעים ברכבת.

(מן העתונות היומית). והנה בשבוע האחרון שוחחתי עם אחד הפ-קידים החשובים של מסלת הברזל בנסענו יחד ברכבת בין ראש-העין ובין חיפה ושאלתי ממנו : מפני מה אין הנהלת הרכבת מזוילה את מחיר הנסיעה לרכא את התחרות המכוניות?

ע"ז השיב הפקיד: — אגלה לך סוד... בזמן האחרון הגישה הנהלת מסילת הברזל בחיפה תזכיר לנציב בדבר האמצעים שיש לאחוז כנגד התחרות המכוניות, אבל...

— מה „אבל“? שאלתי. — אבל... הנציב לא אישר את ההצעה ורשם בידו: „גם הנהגים ובעלי הרכבות צריכים לחיות“...

ודבר בעתו מה טוב הואיל וסיפרנו כמה